

DE MAAGD
MARINO

Yves Petry

Het jaar van de man (roman, 1999)

Gods eigen muziek (roman, 2001)

De laatste woorden van Leo Wekeman (roman, 2003)

De achterblijver (roman, 2006)

De Bezige Bij

Yves Petry

**DE MAAGD
MARINO**

roman

2010
De Bezige Bij
Amsterdam

Deze roman kwam tot stand mede dankzij een subsidie van het
Nederlands Letterenfonds en het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Copyright © 2010 Yves Petry
Omslagontwerp Esther van Gameren
Omslagbeeld Wieteke de Lange
Foto auteur Michiel Hendryckx
Vormgeving binnenwerk Aard Bakker
Druk Clausen & Bosse, Leck

ISBN 978 90 234 5444 1

NUR 301

www.debezigebij.nl

'Lebt man denn, wenn andere leben?'

J.W. von Goethe

1

De deur gaat open, en het is voor Marino geen verrassing dat de man die op het toneel verschijnt alleen maar een onderbroek aanheeft. Dat hebben ze zo afgesproken. Verrassender is de uitdrukking op het gezicht van de man. De half gesloten ogen wijzen op een zekere staat van verdooving. Zijn passen zijn ietwat onzeker. Maar de strak gespannen kaakspieren drukken een intense vastberadenheid uit. De kin is lichtjes geheven, de lippen steken uitdagend naar voren. Hij lijkt op een kruising van een zombie en een martelaar, op een slaapwandelaar glinsterend van strijdlust. Hoogstwaarschijnlijk is dat een effect van de drugs die hij heeft ingenomen.

De gordijnen in de woonkamer zijn zorgvuldig gesloten. Er is geen glimp van buiten meer op te vangen. In een hoek van de kamer verspreidt een staande lamp onder een bleke, grofkatoenen kap een niet al te helder licht. Het zou bijna gezellig kunnen zijn, als de ruimte verder niet leeg was, op een eettafel met twee stoelen en een sofa na.

Op een van die stoelen zit Marino. Waar hij vooraf al bang voor was, overvalt hem ineens als een vaststaand feit:

het moment is niet goed gekozen. Niet omdat het nog te vroeg is, niet omdat het reeds te laat is, niet omdat een ander tijdstip beter zou zijn geweest, maar omdat het verkeerd is zelf een tijdstip te kiezen.

Nu kan hij niet meer terug. Hij staat op en volgt de man die zwijgend met zijn rug tegen een muur gaat staan. Links en rechts van hem, op een armlengte afstand, bevinden zich de twee metalen ringen die daar enkele dagen geleden zijn aangebracht. Met de twee stukken touw die op de tafel klaarlagen, knoopt Marino de polsen van de man vast aan de ringen.

Ook wat hem verder te doen staat, hebben ze vooraf besproken.

Over het gezicht van de man ligt een nogal dromerige uitdrukking, om zijn lippen hangt zelfs iets wat zweemt naar spot, alsof hij Marino's verlegenheid grappig vindt. Marino haalt een reep stof die hij uit een oude jurk heeft geknipt uit zijn broekzak en blinddoekt er de man mee, die dat zonder het minste verzet ondergaat.

Marino laat een hand over de borstkas van de man glijden. De andere hand zwerft over de dijen en het geslacht. Hij kent dit lichaam. Hij heeft het al vaker gevoeld. Toen hadden ze seks met elkaar. Deze keer zullen ze verder gaan dan seks.

Het is niet de bedoeling dat Marino zich als de minnaar van dit lichaam gedraagt, maar als de beul. Of zelfs als iets dat nog minder menselijk, nog onpersoonlijker is: een fatale ziekte, een puur fysiek accident. Maar hoe geloofwaardig is het dat een fatale ziekte precies volgens afspraak toeslaat?

Marino trekt de onderbroek naar beneden, en laat hem tot op de enkels glijden. Hij zet enkele stappen achteruit,

en dan gebeurt er iets onverwachts: meer dan de gestrekte armen of de gekluisterde polsen is het deze onderbroek rond de enkels die hem als een beeld van totale overgave treft.

Rond de mond van de man hangt nog steeds die vage, mysterieuze glimlach. Misschien ligt het aan de vervoering die hem door de drugs wordt ingegeven. Wie weet is het voor een deel ook een uitdrukking van angst. Maar Marino moet niet in de eerste plaats proberen de gedachten van de man te doorgronden. Hij moet zich vooral concentreren op zijn eigen rol.

Hij stapt weer naar voren. Het lichaam van de man, tweeënveertig jaar, verkeert in een uitstekende conditie. Als Marino er niet was geweest, zou de dood er mogelijk nog vele jaren over hebben gedaan om het in te halen. Alleen het bonken in de borstkas is sneller en feller dan normaal. Marino's hartslag begint er zelf ook door te versnellen.

'Is dat alles?' klinkt het plots op een verbijsterend wakere toon die Marino totaal niet had verwacht uit de mond van deze slaapwandelaar.

'Vooruit, Marino. Doe iets,' zegt de man. Het lijkt wel of hij moet lachen. Zijn uitdagende woorden weergalmen in de vrijwel lege ruimte en gaan volkomen tegen de gemaakte afspraak in. Er was afgesproken dat de man en Marino elkaars naam tijdens de voorstelling moesten vergeten, of tenminste niet zouden uitspreken. Een sfeer van anonimiteit, al was die dan kunstmatig, leek absoluut noodzakelijk om de opvoering te laten slagen.

Nu begint de man zelfs te grinniken, alsof hij ondanks zijn blinddoek de bloes op het voorhoofd, de verblufte en verontwaardigde uitdrukking op Marino's gezicht kan zien.

‘Tegen wie heb je het?’ bijt Marino hem toe, waarop de man zijn grijns laat varen. Maar een vage krul blijft om zijn lippen hangen.

Marino laat zonder iets te zeggen de man achter en loopt naar de keuken. Uit een messenrek trekt hij het mes dat vanavond een belangrijke rol moet spelen. De rechthoekige driehoek van het lemmet is ongeveer twintig centimeter lang en vijf centimeter breed aan de basis. Hij heeft het voor zover hij zich herinneren kan, nooit eerder gebruikt. Hij opent een lade, haalt er een rol tape uit en knipt er een strook af. Nu de afspraak is geschonden, is hij zelf plots vastbesloten om haar strikt na te komen.

Wanneer hij weer in de woonkamer is, legt hij het mes op tafel en loopt daarna naar de man. Die lijkt in afwezig gemijmer verzonken.

‘Geen namen, begrepen?’ fluistert Marino hem in het oor en hij drukt de strook sterk klevende tape op zijn mond. De man lijkt enigszins verrast, maar laat geen enkel geluid horen dat als een teken van protest moet worden opgevat.

Marino pakt het mes. Het is alsof de glans en de gladheid van het staal in zijn hand, op hem overgaan. Nu is hij net zo anoniem als dit mes. Ook het geënceneerde karakter van de handeling hindert ineens niet meer. Het mes zelf is werkelijk genoeg. Het voelt zelfs werkelijker aan dan hij had voorzien.

Hij houdt het koude, stalen blad tegen de maag van de man. Deze trekt in een reflex zijn buik in, en ontspant zich vervolgens weer. Maar helemaal ontspannen lijkt hij toch niet te zijn. Nu zowel ogen als mond zijn afgedekt, is het nog moeilijker geworden om zijn precieze toestand te peilen.

De kamer is oorverdovend stil. Het bloed suist Marino in de oren. Hij vraagt zich af of een muziekje op de achtergrond niet beter was geweest. Terwijl hij nog aan het bedenken is dat de man noch hij muziekliefhebber is en ze daarom geen flauw idee hadden welke muziek ze hadden moeten opzetten, hebben zijn handen het werk al gedaan. Het mes was zwaar en scherp, het vlees was week, het ging vanzelf. Hij heeft amper hoeven kijken hoe zijn handen te werk gingen, die nu door een warme, klevrige vloed worden overspoeld.

Later zal dit worden uitgelegd, ook door Marino zelf, als een daad van ultieme zelfverminking, uitgevoerd met andermans handen. Maar op dit moment is het iets anders. Zo is het dat de man zijn leven wil beëindigen: als een ontmande. Dat is het gebaar van trots en wereldverachting dat niemand hem zal nadoen.

Marino doet enkele passen achterwaarts en staart naar het lekkende stompje, de bespatte vloer, de ribbelige straal-tjes die langs de dijen lopen, de onderbroek rond de enkels, al helemaal doordrenkt. Een vreemd zoete geur begint de ruimte vullen. Ook dat is een allesbehalve aangename verrassing.

De man heeft nog geen kik gegeven. Het is of hij werkelijk geen pijn voelt. Zijn penis was het laatste stukje vlees dat hem nog aan de wereld bond, had hij beweerd. Het was aan Marino om deze streng door te knippen. Nu leeft de man niet meer en tegelijk is hij nog niet dood. Hij lijkt helemaal in zichzelf opgesloten. Mogelijk rolt de lijn van zijn leven zich nu op tot een spiraal, tot de fantastische gelijktijdigheid van alle beelden waaruit dit leven heeft bestaan. Of wie weet aan wat voor visioenen hij de kracht ontleent om

zich boven de pijn te plaatsen. De man blijft zo volkomen roerloos staan dat Marino zich zelfs een beetje buitengesloten begint te voelen. Even flitst het idee door zijn hoofd om de man nog meer pijn te doen.

Maar dan begint het gezicht van de man te verkrampen en rukt hij aan de ringen waaraan hij is vastgeklonken. Hij laat zich een paar centimeter door zijn knieën zakken en spant de spieren van zijn bebloede dijen als een gewicht-heffer in actie. Hij geeft plots de indruk nog amper op zijn benen te kunnen staan.

Marino legt het mes en de penis op de tafel. Wat moet hij nu doen? Het gekronkel van de man maakt hem zenuwachtig. Wanneer hij ook nog heftig begint te snuiven en kermend de tape voor zijn mond probeert weg te blazen, raakt Marino in een lichte staat van paniek.

Mogelijk wil de man hem iets zeggen. Marino is wel nieuwsgierig naar wat dat kan zijn, maar hij is bang dat de man het uiteindelijk alleen maar op een schreeuwen gaat zetten.

‘Als het pijn doet, houden we ermee op,’ articuleert hij luid en nadrukkelijk, maar met bevende stem. Dat was tenslotte de afspraak. Hij trekt de strook tape van de lippen af. De man hijgt zwaar. Zijn gezicht is rood aangelopen en baadt intussen in het zweet. Over zijn voorhoofd loopt een vork van aders die Marino nooit eerder bij hem heeft gezien. Hij ruikt wild en zuur.

‘Maak me los... Marino... Maak me los,’ prevelt hij. Even staat Marino op het punt de tape weer voor zijn lippen te spannen, maar dan besluit hij te doen wat de man hem vraagt. Wie weet zal het allemaal veel sneller zijn afgelopen dan ze hadden verwacht.

Hij maakt de lussen rond de polsen los.

‘Een stoel... Breng een stoel...’ fluistert de man, leunend tegen de muur. Rond zijn voeten heeft zich al een flinke plas gevormd.

Het was jouw idee, denkt Marino terwijl hij een stoel gaat halen. Zijn handen trillen. Net wanneer hij zich wil om-draaien met de stoel in zijn hand, hoort hij de klap van de man die op zijn zij is gevallen. De blinddoek hangt nu om zijn hals. De ogen zijn toegeknepen. Met zijn onderbroek nog rond de enkels begint hij door zijn eigen bloed te kronkelen. Hij kreunt en snikt. Hij houdt de handen over zijn kruis gevouwen. Er valt niet aan te twijfelen: dit is alleen nog pijn. Wat voor mentale kracht de man ook uit zichzelf bezat en wat voor bijkomende kracht hij aan de drugs ook hoopte te ontlenen – dit lichaam drukt niets anders meer uit dan de kolossale overmacht van de pijn, de onontkoombare greep van haar brandende meridianen.

Marino zet de stoel neer. Hij loopt weer naar de tafel om het mes te pakken. Daarna knielt hij naast de man en probeert zich door de weerzin en de schrik heen voor te stellen hoe hij dit moet aanpakken. Op zoveel stuiptrekkende ellende is hij niet voorbereid. Hij had gedacht dat de doodstrijd van de man waardiger zou verlopen.

Plots aarzelt hij niet langer, maakt van een toevallige beweging van de man gebruik om diens hoofd naar achteren te trekken en snijdt in één zwierige haal de hals door. Het mes is scherp, het vlees is week. De kracht waarmee Marino toeslaat, wordt prompt beantwoord door de spuitkracht van de slagader. De man beweegt al niet meer. Een golf bloed veroverft de halve woonkamervloer.

Uren later zit Marino nog steeds op de stoel die hij voor de man was gaan halen. Een dodenwake waarvan hem vooral zijn steeds terugkerende verbazing zal blijven over de enorme impact van het bloed. Eenzelfde hoeveelheid water zou lang niet zo'n catastrofale indruk hebben gemaakt. Een ultiem zelfportret waarin de man zijn definitieve instorting heeft uitgebeeld en beleefd, in alle mogelijke schakeringen van rood en bruin. Hoe petieterig, vergeleken daarmee, oogt het stukje penis op de tafel. Het bloedspootje dat eruit is weggelekt, wekt in Marino's dromerige waarneming de indruk dat het op eigen kracht voortkruipt, weg van de chaos waaraan het is ontsproten.

Het dolle gerucht dat Marino die penis zou hebben gebakken en opgegeten, moet hier nadrukkelijk worden ontkracht. In wat voor ziek brein die fantasie ook mag zijn opgekomen, het was alleszins niet dat van Marino. Hij heeft het ding later gewoon bij de rest in het graf gelegd, zoals trouwens door de forensische experts is bevestigd.

In de tuin van Marino hebben hij en de man enkele dagen eerder een smalle, niet al te diepe greppel gegraven. Marino herinnert zich dat de man, ondanks zijn vastberaden opgewektheid, een plotse inzinking had gekregen, en zeker niet alleen omdat de pezige wirwar van boomwortels het graven zo bemoeilijkte. Op een gegeven moment had hij het karwei aan Marino moeten overlaten. De aanblik van zijn eigen graf deed een misselijkmakende paniek in hem opkomen die hij pas na een lange douchebeurt vol hydromassage en zelfvertroeteling weer van zich af had kunnen zetten.

Marino weet nu in elk geval waar hij met het lijk heen moet. Het wordt trouwens stilaan tijd om in beweging te

komen, als hij tegen de ochtend alle sporen van het gebeurde wil hebben uitgewist.

Voor hij het lichaam kan gaan begraven, moet er volgens afspraak nog één ding gebeuren. Het was Marino's idee, maar nu hij op het punt staat het mes in de billen van het lijk te zetten, ziet hij er de noodzaak niet van in. Dit is helaas niet het juiste tijdstip, dit is alleen maar het afgesproken tijdstip. Maar misschien zal hij later opnieuw ontdekken waarom hij dit ooit heeft willen doen. Het gaat hem gelukkig niet al te moeilijk af. Hij heeft intussen enige ervaring opgedaan met het gewicht en de scherpte van het mes en met de weke textuur van het vlees. Hij hoeft er niet veel bij na te denken. De handeling wekt geen bijzondere weerstand op die moet worden overwonnen.

Zo. Het is goed dat Marino dit eindelijk heeft opgeschreven. Een pretje was het niet. Hier en daar is een detail weggelaten dat al te smerig was om onder woorden te brengen. Er diende een bepaalde afstand in acht te worden genomen. Maar ondanks deze onvermijdelijke graad van abstractie en beknoptheid is dit de meest correcte weergave van wat er die avond is gebeurd. Ze wijkt op een aantal punten af van de versie die met het oog op Marino's rechtszaak is bedacht. Maar er is niemand die dat weet, behalve Marino en ik.

Het heeft maanden geduurd om Marino zover te krijgen dit verhaal op te schrijven. Maandenlang heeft hij zich aan een andere versie vastgeklampt, heeft hij oprecht zijn best gedaan om te geloven in het verhaal dat zijn rechters milder moest stemmen. Al die tijd moest ik me beperken tot een boos maar machteloos, klankloos hameren van pro-

test in het vacuüm van de dood. Maar deze woorden zijn voor mij als verse lucht. Ze geven me het gevoel dat ik weer adem.

Ik geef meteen toe dat dat niet meer dan een gevoel is. Het zou overdreven zijn te zeggen dat ik leef. Tenslotte heb ik geen eigen lichaam meer. Maar ik heb opnieuw een stem. Helemaal dood zou ik mezelf niet noemen. Ik heb ontzettend veel zin om te spreken. En in het lichaam van Marino heb ik opnieuw een luisteraar gevonden. Meer nog dan een luisteraar. Een medeplichtige, net als toen ik wel nog een eigen lichaam had.

2

Boven de wastafel in Marino's cel hangt een spiegel die je van de muur kunt rukken als je daarvoor in de stemming bent, op de grond smijten als je daartoe de behoefte voelt, maar je kunt hem niet breken. Hij is namelijk van plastic. Je zou jezelf of een ander niet kunnen beschadigen met de scherven ervan. Het gevangeniswezen heeft een vooruitziende blik. Marino is overigens helemaal niet in een destructieve bui. Hij is alleen een beetje zorgelijk gestemd.

Tot voor kort was vrijwel iedereen het erover eens dat Marino Mund, zevenendertig jaar, jonger leek dan hij was. Maar zijn huidige situatie begint duidelijk sporen na te laten. Bij een bepaalde lichtinval krijgt zijn gezicht een korrelig karakter dat het vroeger niet had. Je ziet de naden zitten in wat ooit een gladde eenheid was. Dat bleke, gekreukte voorkomen is grotendeels te wijten aan het regime waaraan hij tegenwoordig is onderworpen, het gebrek aan lichaamsbeweging en buitenlucht en daglicht, aan de weinig uitgebalanceerde kost die hij hier krijgt voorgeschoteld. Gelukkig is er nog steeds die vochtige glans in zijn grijsblauwe ogen, fris en levendig als een maartse lucht.

Zijn blik kan nog twinkelen als die van een kind, als van iemand die voor de eerste keer leeft en niet, zoals velen van zijn leeftijdgenoten, voor de tienduizendste keer.

De mond puilt naar voren in een breed stel vlezige maar verrassend zachte, glimmende lippen, kinderlippen op mannenmaat. Ze steken naakt af tegen het donkere, doornige waas waardoor ze omringd worden en dat ook over zijn wangen ligt, al scheert hij zich dagelijks. Aan voorhoofd en slapen trekt de haarlijn zich terug. Maar zijn baardgroei is zo sterk dat je meent de keratine te horen knisperen.

Over het postuur moet ik eerlijkheidshalve iets minder positief zijn. Nog steeds zo slank als een jongeman en breedgeschouderd van nature, dat wel. Hij beschikt over een paar indrukwekkend lange slingerarmen. Eén meter viereennegentig hoog is hij, maar alleen wanneer hij kaarsrecht staat, wat hij zelden doet. Hij komt immers niet zo vaak iemand tegen op die hoogte. Daardoor is er een kromming in zijn ruggengraat geslopen. O, het is zeker geen bochel, het is eigenlijk niet veel meer dan een flauwe curve. Maar het suggereert een niet-aflatende gedienschtigheid, een bijna onderdanige belangstelling voor de wensen en het gefluister dat van beneden komt. Dat oogt broos en ouwelijk, en is bovendien nog misleidend ook. Want als iemand hem iets zou kunnen verwijten, dan is het nu juist zijn diepgaande gebrek aan belangstelling, zijn onwil of onvermogen om de mensen te begrijpen zoals ze zelf begrepen hadden willen worden.

Ik bedoel niet dat er goede redenen zijn om de mensen te begrijpen zoals ze dat zelf graag hebben. Dat zou Marino tenslotte alleen maar medeplichtig aan hun zelfbedrog maken. En daarvoor kunnen ze overal aan medeplichtigen

geraken, daar hebben ze hem niet voor nodig. Bovendien is hij mijn medeplichtige al, en ik wil hem niet kwijtspelen aan een ander.

Maanden heb ik hem moeten missen, mijn Marino. Maanden waarin hij zijn best deed om een zo gunstig mogelijke indruk te wekken bij een achterdochtig publiek. Dat was natuurlijk niets voor hem. Dat er ineens werd ingezoomd op een weinig mededeelzame natuur als Marino, een zwijgzame bewoner van schemerige achtergronden, dat hij werd gesommeerd op de voorgrond te treden en zich te verantwoorden, moest wel tot een hoop nerveuze prietpraat leiden. Hoe kon het ook anders? Hij was het niet gewend om ik te zeggen. Maar laten we, nu hij en ik weer onder ons zijn en de publieke belangstelling is verflauwd, de zaken eens herbekijken. Ik ben niet van plan elk verzinsel te weerleggen. Maar het zou mooi zijn om iets van de intieme verbintenis die we hebben gekend, nieuw leven in te blazen, al zal dat leven ditmaal uitsluitend uit woorden kunnen bestaan.

Dat betekent trouwens niet dat ik Marino nu ga dwingen om ik te zeggen. Laat mij dat maar doen. Ik ben een geboren ik-zegger. Hij is dat slechts onder dwang. Waar hij zijn rol moet vervullen in ons verhaal, daar mag hij dat doen in de derde persoon, daar zal ik hij zeggen, daar kan hij hij schrijven. Ik dicteer, hij noteert.

Deze taakverdeling schijnt Marino wel te bevallen. Hij moet er in elk geval om glimlachen. Dat brengt me op een opvallend element dat ik in de eerdere beschrijving van zijn gezicht achterwege heb gelaten. Als Marino glimlacht, komt er een indrukwekkend gebit tevoorschijn, een fors, smetteloos toonbeeld van dentale geometrie. Alleen heeft de tektoniek van het tandvlees in de loop der jaren tot eni-

ge spleetvorming geleid, wat vooral in het oog springt tussen de twee voorste kanjers in de bovenkaak.

Ondanks zijn penibele situatie kan Marino deze glimlach nog steeds opbrengen. Hij doet dat niet voor de spiegel, hij doet dat niet waar ik hem zou kunnen zien. Maar ik kan me hem nog herinneren. En soms kan ik hem van binnenuit voelen. Hij is niet alleen op vriendelijkheid gebouwd, deze brede witte muur van een glimlach.

3

Over Marino's moeder is heel wat gezegd. Er is tijdens het proces uitgebreid gesproken over de dominerende rol die ze in zijn leven heeft gespeeld. Daarin moest een deel van de verklaring worden gezocht voor het bizarre spoor waarlangs hij na haar dood, twee jaar geleden, is afgedwaald. Marino heeft ook zelf herhaaldelijk verklaringen in die zin afgelegd, daartoe aangespoord door zijn advocate. Het moest wijzen op zijn wereldvreemde aard, op de infantiliserende kramp die hem had verhinderd uit te groeien tot wat zou kunnen doorgaan voor een normale man. Dat pleitte hem natuurlijk nog niet vrij. Maar zijn advocate trachtte de jury ervan te overtuigen dat hem bij het bepalen van de straf niet de kans mocht worden ontnomen alsnog een zekere staat van volwassenheid te bereiken. Dat hij, ondanks zijn leeftijd, daartoe nooit een faire kans had gekregen.

In haar plaats zou ik wellicht hetzelfde hebben geprobeerd. Het was een voor de hand liggende zet. Ik heb er ook begrip voor dat Marino, in het vooruitzicht van vele jaren opsluiting, zijn moeder liet afschilderen als een vrouw die in haar meedogenloze controledrift de schaar had gezet

in zijn groeipotentieel, en wel op alle vlakken waarop een gezonde burger zichzelf graag als een succesvol nummer beschouwt: sociaal en seksueel, professioneel en relationeel. Zijn boze moeder had hem ingesnoerd en gekortwiekt tot een bonsaimannetje, gepot in de teelaarde van haar puur egocentrische plannetjes. Nooit had hij de kans gekregen om te wortelen in de bodem van een zelfstandig bestaan. De moeder van het monster bleek zelf een wangedrocht van zelfzucht. Allerlei feitelijke elementen moesten deze stelling staven. Bijvoorbeeld het feit dat hij toen ze stierf nog bij haar inwoonde en als verkoper werkzaam was in een winkel die op háár naam stond; of dat hij bij haar overlijden nog maagd was en niet eens een eigen bankrekening had.

Wat moest er van dat bonsaimannetje worden, eenmaal overgelaten aan zijn lot? Haar plotse dood, zijn plotse vrijheid, hield geen bevrijding in. Nu hij niet langer werd bijgesnoeid, ontsproten de grilligste loten aan zijn bonsaigeest. Verwildering was een haast onvermijdelijk gevolg. Hij bleef achter met de hulpeloosheid en het wilde verdriet van een tienjarige, maar zonder diens aanpassingsvermogen en toekomstkansen, want hij was al vijfendertig.

Tot zover de nogal eenzijdige lezing waarmee zijn advocate op de jury inpraatte. De simpele of zelfs simplistische logica, waarvan de geldigheid werd ondersteund door een psychiatrisch rapport, sloeg in zekere mate aan. Als het niet de volledige waarheid was, dan was het tenminste een aansprekend verhaal.

Het zou weinig gepast zijn, dat besef ik heel goed, om geringschattend te spreken over het pleidooi van Marino's advocate. Hij heeft het zonder twijfel aan haar overtuigingskracht te danken dat hij er nog met een relatief lichte straf

is afgekomen. Verder heeft ze ervoor gezorgd dat hij een gunstig regime geniet. Hij heeft een cel voor zichzelf, hij wordt in z'n eentje gelucht, hij hoeft niet samen met zijn medegevangenen aan tafel of onder de douche. Hij is geen crimineel als de anderen, hij is geen ordinaire moordenaar. Hij is in feite helemaal geen moordenaar. Hij is weliswaar veroordeeld voor moord, maar dat is onterecht. Uit de verklaring die ik op voorhand had opgesteld en bij mijn volle verstand ondertekend, bleek duidelijk dat ik me geheel vrijwillig had onderworpen aan de behandeling met dodelijke afloop waarvoor hij zich moest verantwoorden. Ik ben het dan ook eens met de beslissing om in beroep te gaan tegen de uitspraak van de jury, hoe mild de strafbepaling ook is uitgevallen.

Nee, ongetwijfeld, die advocate van hem is een vrouw waar hij wat aan heeft, heel zeker. Doelgericht, bekwaam, kordaat als het erop aankomt, en betrouwbaar. Ik begrijp heel goed dat hij haar bezoeken ervaart als een verfrissende onderbreking van een nogal eentonig isolement. Veel aanspraak heeft hij niet aan de achterdochtige cipiers die hem, duidelijk tegen hun zin, als een bevoorrecht geval moeten behandelen. Ze brengen hem zijn maaltijd, ze begeleiden hem naar de binnenplaats, maar hij voelt voortdurend hun verongelijkheid, hun stilzwijgend protest tegen de privileges die hem zijn toegekend. Dat bonsaimannetje mag dan zeker zijn dan de anderen, daarom is hij nog geen haar beter of interessanter, zo denken ze erover. En dat laat zo'n bewaker graag merken terwijl hij, zwaaiend met zijn bovenmaatse biceps, pesterig traag achter Marino aan sloft op weg naar de binnenplaats. Als het aan hen lag, rotte hij weg

achter slot en grendel. Hij ziet er te onschuldig uit voor een menseneter, te braaf, te gezond, te onbezwaard. Ze wantrouwen de twinkeling in de ogen van deze pervert. Zijn paardengebit is hun te gaaf en te wit. Kijk maar uit, vriend, ze zouden je graag een misstap zien begaan. En ze zouden er weinig bezwaar tegen hebben als iemand besloot dat ongeschonden snoetje van je een beetje bij te timmeren, het een beetje authentieke gevangeniservaring te laten opdoen.

Marino's advocate schijnt tenminste tot op zekere hoogte te beseffen met wat voor delicate materie ze te maken heeft. Zelf ziet ze er ook uit als delicate materie. Ze wekt zonder meer een hoogst gesofisticeerde indruk in die hoe-kige mantelpakjes van haar die een fraai stel benen blootgeven. Dertig jaar. Lang, blond, golvend haar, een weelde aan goud en veerkracht die ontsproten lijkt aan de fantasie van reclamejongens. Maar dit is verbluffende realiteit, net als de smetteloze regelmaat van haar gezicht, de Scandinavische jukbeenderen, de helderblauwe ogen, omkranst door zwarte wimpers, lang en spits als spinnenpoten. Wie in haar blikveld komt, gaat onwillekeurig zijn best doen om een wakkere indruk te geven. Ze heeft van haar natuurlijke gaven altijd goed gebruik weten te maken. Haar snelheid van begrip en zelfstandigheid van geest, de welgevormdheid van haar taal en haar figuur, hebben haar de nodige steun en connecties bezorgd om af te rekenen met de weerstand die deze kwaliteiten al evenzeer oproepen. Ze geldt als een van de beloftes van de balie, een rijzende ster. Een blauwogige komeet vol pit en glans.

Soms doet ze me denken aan een bepaalde bestseller-schrijfster uit het voorbije decennium. Ja, ik zie haar fotogenieke hoofdje zo voor me op de affiches prijken achter de